

явище викликане різною ступеню концентрації на виборчих округах прихильників різних партій.

Список використаних джерел

1. Головка В.В. Виборча система // Енциклопедія історії України: Т. 1: А-В / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - Київ: В-во "Наукова думка", 2003. 688 с.: URL: <http://www.history.org.ua>.
2. Кравченко В. В. Конституційне право України: Навчальний посібник.- Вид. 3-тє, виправл. та доповн. К: Атіка, 2004 512 с.
3. Виборча система // Юридична енциклопедія: [у 6 т.] / ред. кол. Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) [та ін.] Київ: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 1998- 2004.
4. Нестерович В.Ф. Поняття виборчої системи та її основні розуміння в конституційному праві. Публічне право. 2019. № 1. с. 18.
5. Демченко В.Г. Мажоритарна виборча система: порівняльно-правова характеристика. / В.Г. Демченко // Молодий вчений. 2016 р. № 11 (38) С. 292-295.

ЄВРОПЕЙСЬКА СИСТЕМА ПРАВ ЛЮДИНИ

Брегін Т.В., здобувач ступеня вищої освіти бакалавра 3 курсу Навчально-наукового інституту №3 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри конституційного права та прав людини Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **Халюк С.О.**

Сьогодні питання прав і свобод людини і громадянина посідає важливу роль зовнішній і внутрішній політиці всіх держав світової спільноти. Усі люди народжуються вільними й рівними у своїх правах. Права людини є соціально значущими та необхідними для захисту особи від посягань на людську гідність із боку сучасних держав.

Під поняттям "права людини" розуміються в першу чергу фундаментальні права і свободи, які називають ще конституційними, бо саме вони як найбільш важливі закріплюються в конституціях сучасних держав. Щодо цих прав встановлюються міжнародні стандарти прав людини, їх виконання є предметом контролю міжнародних правозахисних організацій.

В самому понятті "права людини" виділяють чотири аспекти:

- по-перше, це можливість діяти (чи утриматись від дії) для того, щоб забезпечити своє нормальне існування, що дає можливість вибору оптимальної, з точки зору людини, поведінки в тій чи іншій ситуації;
- по-друге, це юридично забезпечене право вибору людиною поведінки;
- по-третє, це залежність можливостей людини від реальних можливостей суспільства - від рівня його економічного, соціального, духовного і культурного розвитку;
- по-четверте, це індивідуальні права, а не колективні.[1]

Найбільшого успіху в галузі захисту прав і свобод людини досягли європейські регіональні організації. Найстарша міжурядова європейська

організація - Рада Європи (РЄ) - була створена в 1949 р. Її метою є поширення демократії, зближення всіх народів Європи, захист прав людини, співробітництво по основних питаннях права, культури, освіти, інформації, охорони навколишнього середовища.

Основними органами Ради Європи, які діють у сфері захисту прав людини, є зазначені нижче.

Комітет міністрів є керівним органом РЄ, що складається з міністрів закордонних справ держав -членів або їх постійних представників, які перебувають у Страсбурзі, а також інших членів урядів [5, с. 207–209]. Комітет, зокрема, приймає висновки у формі рекомендацій урядам із питань, що розглядаються, готує до ухвалення тексти конвенцій та угод, здійснює контроль за виконанням рішень Європейського суду з прав людини.

Парламентська асамблея є консультативним органом, складається з представників кожної держави -члена, що обираються зі складу його парламенту. Національна делегація має включати представників всіх політичних партій, які входять до складу парламенту. Асамблея є консультативним органом, що надає рекомендації та висновки Комітету міністрів, котрі останній може, однак не зобов'язаний, враховувати. Асамблея може приймати резолюції як механізм розвитку власних поглядів та політики.

Європейський суд з прав людини – постійний орган Ради Європи, який розглядає міждержавні справи та індивідуальні скарги на порушення статей Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод з боку держав – учасниць Конвенції.

З самого початку діяльності Ради Європи, принцип поваги прав людини став одним із головних напрямків діяльності цієї організації. Відповідно до Статуту Ради Європи свобода особи, політична свобода і верховенство права, яким прихильні держави-члени, лежать в основі “будь-якої справжньої демократії”. Україна була прийнята в Раду Європи у 1995 році.

Права людини й основні свободи в рамках Ради Європи закріплюються в міжнародних договорах (конвенціях і хартіях) і додаткових протоколах до них.[2]

Найголовнішими з цих документів є Європейська конвенція про захист прав людини й основних свобод 1950 р. Цей міжнародно-правовий документ став фундаментом усього комплексу міжнародно-правового регулювання в галузі прав людини, її законних інтересів та потреб, відправною точкою на шляху демократичних держав до втілення в життя загальнолюдських цінностей.

Додаткові протоколи розширили діапазон гарантованих прав і свобод людини та вдосконалили механізм їх захисту. Саме завдяки ефективному забезпеченню прав особи, що передбачає право на індивідуальне звернення за захистом порушених прав, Конвенція стала першим міжнародно-правовим документом, спрямованим на захист широкого спектра громадянських та політичних прав. Конвенція та Протоколи до неї за юридичною природою є обов'язковим міжнародно-правовим договором, який запровадив систему наднаціонального контролю за дотриманням прав людини на внутрішньодержавному рівні. Права й свободи, передбачені Конвенцією та Протоколами до неї, складають найважливіші сторони життя людини і мають

громадянську, політичну, економічну та соціальну спрямованість. Головні з них - право на життя, право на свободу та особисту недоторканність особи, право на вільне пересування, свобода думки та слова, свобода совісті, релігії, виявлення поглядів, право на мирні збори, право на об'єднання та асоціації, право на створення сім'ї, повагу до особистого і сімейного життя, право на справедливий судовий розгляд, мирне володіння майном, заборона дискримінації, катувань, рабства та примусової праці, неприпустимість покарання без закону. Разом з тим Конвенція встановлює, що з метою захисту інтересів держави, національної безпеки, економічного добробуту, здоров'я та моралі суспільства, прав і свобод інших людей чи запобігання злочинам або заворушенням країни-учасниці можуть обмежувати права людини, проголошені Конвенцією. Однак таке право держав також не є абсолютним, і за жодних обставин не можуть бути порушені зобов'язання держави поважати право особи на життя, обов'язки щодо заборони катувань, рабства, неприпустимості зворотної дії закону. Ключова роль у забезпеченні чіткого і дієвого контролю за реалізацією державами-учасницями Конвенції взятих на собі зобов'язань щодо забезпечення прав та основних свобод людини належить Європейському Суду з прав людини. Саме ця судова інституція забезпечує гарантії прав людини, є контрольним механізмом, закладеним Конвенцією, дотримання державами-учасницями її положень, упровадження норм і принципів у рамки національних правових систем.

Ключова роль у забезпеченні чіткого і дієвого контролю за реалізацією державами-учасницями Конвенції взятих на себе зобов'язань щодо забезпечення прав та основних свобод людини належить Європейському Суду з прав людини. Саме ця судова інституція забезпечує гарантії прав людини, є контрольним механізмом, закладеним Конвенцією, дотримання державами-учасницями її положень, упровадження норм і принципів у рамки національних правових систем. Європейський суд функціонує на постійній основі з метою забезпечення виконання Високими Договірними Сторонами зобов'язань за Конвенцією. Його юрисдикція визнана обов'язковою всіма державами-учасницями й поширюється на всі спори, що пов'язані із застосуванням і тлумаченням норм Конвенції та Протоколів до неї в національних правових системах.

Таким чином, за останні 67 років Європейський Союз пройшов тривалий шлях становлення своєї власної системи захисту прав людини : від повного відхилення ідеї, що захист прав людини може користуватися перевагою перед положеннями права ЄС, до розробки власного каталогу прав людини, яким стала Хартія основних прав . Все це ставить перед Україною питання про необхідність удосконалення власної системи захисту прав людини , оскільки відповідно до критеріїв вступу до ЄС лише держава із відповідним рівнем дотримання прав та основних свобод людини може стати повноправним членом Євросоюзу.

Список використаних джерел:

1. Роль ЄСПЛ у забезпеченні належного та ефективного механізму захисту прав людини в Україні: URL: <http://jur-gazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/rol-espl-u-zabezpechenni-nalezhnogo-ta-efektivnogo-mehanizmu-zahistu-prav-lyudini-v-ukrayini.html>

2. Статут Ради Європи. Лондон, 5 травня 1949 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод з поправками, внесеними Протоколами No 11 та 14 URL: <http://www.echr.coe.int/NR/rdonlyres>

4. Конституційні акти Європейського союзу Видавництво «Юстиніан», 2005. – с. 21.

5. Аббакумова Д. Створення та становлення Комітету Міністрів Ради Європи / Д. Аббакумова // Юридичний вісник. 2014. No 2. С. 206–210.

ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ – РЕГУЛЯТОР ПРАВОВІДНОСИН У СТРАХОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Бондарчук Н. В., здобувач ступеня вищої освіти бакалавра Навчально-наукового інституту заочного та дистанційного навчання Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: старший викладач кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ **Полішко Н.Л.**

Економічні та соціальні перетворення в Україні, розвиток міжнародних відносин зумовили формування страхової галузі в якій важливе місце належить юридичній стороні. Однією з найважливіших передумов розвитку страхової справи є розвиток і стан законодавчої бази, яка регламентує і регулює цей вид діяльності в цілому, так і окремі її напрямки.

Сьогодні страхування в Україні не є винятково державним, а здійснюється також великою кількістю недержавних страховиків, тому велике значення має правова сторона регулювання страхованої діяльності. Формування економіки, процеси роздержавлення і приватизації, зростання конкуренції приводять до переорієнтації та розвитку системи захисту юридичних та фізичних осіб від матеріальних втрат, які можуть виникнути в результаті стихійного лиха, нещасного випадку та інших ризикових обставин.

У спеціальному юридичному аспекті договір страхування являє собою угоду двох або декількох осіб, яка спрямована на встановлення, зміну або розірвання між ними правових зв'язків (прав та обов'язків).

Договір страхування виконує дві основні функції.

По-перше, це - юридичний факт, з яким норми права пов'язують виникнення (зміни і припинення) зобов'язань. Відповідні зобов'язання, оскільки вони виникають на підставі договору, називаються договірними. Кожне зобов'язання відбиває певні правовідносини. Це означає, що договір як угода сторін є юридичним фактом, на підставі якого виникають договірні зобов'язання і правові відносини.

По-друге, оскільки сторони договору не лише встановлюють між собою правовий зв'язок, а й тією чи іншою мірою визначають його зміст, то договір є ще й засобом регулювання відносин, формування умов, на яких будується правовий зв'язок його учасників.